



Verdal kommune
Møteinnkalling

Administrasjonsutvalgets medlemmer

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Administrasjonsutvalg
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 20.05.2021
Tid: 10:00

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til rådmannskontoret på telefon 476 92392 eller på epost: line.ertsas@verdal.kommune.no

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Minner om at alle må forholde seg til smittevernreglene (avstand, ingen håndhilsning – og være hjemme om du er syk). Møtet kan på kort varsel bli på Teams – hvis smittesituasjonen i Verdal endrer seg.

Etter møtet vil det bli avviklet møte i formannskapet.

Verdal, 12. mai 2021

Pål Sverre Fikse
Ordfører (s)

Saksnr	Innhold
PS 4/21	Godkjenning av møteprotokoll
PS 5/21	Årsregnskap og årsberetning - Verdal kommune 2020
PS 6/21	Møteplan administrasjonsutvalget 2021
PS 7/21	Orienteringer

PS 4/21 Godkjenning av møteprotokoll



Årsregnskap og årsberetning - Verdal kommune 2020

Saksbehandler: Helge Holthe E-post: helge.holthe@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2021/1615 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Administrasjonsutvalg	20.05.2021	5/21
Formannskap		
Kommunestyre		

Kommunedirektørens innstilling:

1. Verdal kommunes årsregnskap fastsettes med et regnskapsmessig resultat i balanse etter avsetninger til disposisjonsfond.
2. Årsberetning for 2020 fra kommunedirektør vedtas.
3. Finansrapportering i årsberetningen tas til orientering.

Vedlegg:

- 1 Årsregnskap 2020 - signert
 - 2 Verdal kommune Årsberetning 2020-korrigert med dato (1)
 - 3 Revisjonsberetning 2020 Verdal kommune
 - 4 Kontrollutvalgets-uttalelse
- Lenke til [årsregnskap](#).
Lenke til [årsberetning](#).

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Med dette legges Verdal kommunes regnskap og årsberetning 2020 fram til behandling. Kommunens driftsregnskap for 2020 er gjort opp i balanse etter at udisponert netto driftsresultat er overført til disposisjonsfondet.

Kommuneregnskapet:

Det gjøres oppmerksom på at ny kommunelov har endret regelverket for avslutning av kommuneregnskapet slik at regnskapsresultatet med et unntak alltid gjøres opp i balanse. For å oppnå teknisk balanse sier kommuneloven at det foreløpige årsresultatet (netto driftsresultatet korrigert for bundne fond og overføringer til investeringsregnskap) skal reguleres mot disposisjonsfondet, enten i form av en økning (mindreforbruk etter bundne fond mv) eller som bruk av disposisjonsfond (merforbruk etter bundne fond mv. Etter reguleringen vil da regnskapsresultatet vise null, som tilsvarer begrepet «balanse i regnskapet». Det finnes bare et unntak fra dette. Det er i de tilfeller der kommunen har merforbruk og disposisjonsfondet ikke er stort nok til å dekke inn merforbruket. Det er med andre ord endringene i kommunelov som er årsaken til at årets årsregnskap ikke vedtas med et mindreforbruk, som ville vært det mest sammenlignbare alternativet med tidligere års vedtak av regnskap.

Årsberetningen:

Årsberetningen er skrevet med fokus på framtidig bruk i økonomiplanarbeidet. Årsberetningen er dermed «stafettpippen» som overbringer analysene av nåsituasjon og historikk til arbeidet med å planlegge fremtiden. Funnene og tiltakene oppsummeres i kapitlet *læringspunkter til økonomiplanen*.

Årsberetningen viser at økonomien ved utgangen av 2020 er langt bedre enn det så ut til ved inngangen til høsten. Samtidig er de grunnleggende utfordringene de samme som tidligere beskrevet. Behovet for endringer i drift og overgang til en mer bærekraftig økonomi er like nødvendig som tidligere beskrevet. Altså er beskrivelsene fra økonomiplan 2021-2024 fortsatt gjeldende og forståelsen av ståsted og fremtidige behov for endring vil inngå i arbeidet med den nye økonomiplan 2022-2025.

Det henvises til årsberetningen for nærmere detaljer om analyser og konklusjoner.

Kort utdrag fra analysen av regnskapstall:

Regnskapet 2020 for Verdal kommune ble bedre enn fryktet og den økonomiske stillingen ved inngangen til 2021 er klart bedre enn på mange år. I 2020 ble det ikke merskatt og premieavvik som skulle løfte resultatet, som i de fleste tidligere år med gode resultater. I 2020 er det samlede endringer i rammevilkår som følge av pandemiutbrudd og restriksjoner i aktivitet som til slutt viste seg å gi gode regnskapsresultater. Slik sett er tallene for Verdal i stor grad sammenfallende med de nasjonale trekkene fra kommuneregnskapene. Det er positivt at Verdal kommune klarer å utnytte de økonomiske mulighetene som året ga, like godt som andre kommuner. Det forhindrer at kommunen blir hengende etter økonomisk og med det blir en annerledeskommune. Det er til det beste for stabile tjenester i årene som kommer at vi står oss godt i sammenligning med andre kommuner. Samtidig viser årsberetningens analyser at gode

økonomiske tall ikke sier alt om hvordan året har vært. I 2020 har de kanskje sagt mest om hvor spesielt året ble.

Regnskapet for 2020 ble avsluttet innen frist og tidligere enn normalt. Dette er positivt og må også ses i lys av at ny kommunelov også har medført en del ekstraarbeid. Arbeidet med årsregnskapet ble utført i en periode med relativt lavt smittetrykk og arbeidet kunne i stor grad pågå for fullt. Slik sett har arbeidet med årsberetningen i større grad blitt påvirket av smittesituasjonen og har i større grad blitt påvirket av restriksjoner med hjemmekontor osv.

Driftsregnskapet for Verdal kommune er avlagt i balanse etter avsetninger.

Netto driftsresultat er pluss 36,6 mill kr (2,9%), disposisjonsfond pr 31.12.20 er på 66,7 mill kr (5,3%) og samlet budsjettavvik er på 25,7 mill kr. Totale driftsinntekter er 1,26 mrd kr og total langsiktig gjeld inkl pensjonsforpliktelser er på 3,3 mrd kr.

Regnskapsresultatet har forbedret seg mye fra anslagene i høst. Dette skyldes summen av mange forhold, der den viktigste forklaringsfaktoren er lavere lønnsoppgjør, lavere pensjonsinnbetalinger og lavere renteutgifter. Kunnskapen om endringer for lønn og pensjon kom utover høsten etter hvert som lønnsoppgjørene ble ferdige. Det ble også satt tiltak høsten 2020 for å redusere merforbruk i tjenestene. Tiltakene har gitt effekt og bidratt til at det har blitt mulig å komme i balanse.

Disposisjonsfondet øker fra 24,9 mill kr til 67,7 mill kr. Den store økningen må ses i sammenheng med regnskapstekniske endringer i kommuneloven som har medført at mindreforbruk for både 2019 og 2020 er tilført fondet i 2020. Disposisjonsfondet nærmer seg kommunens måltall om 6% disposisjonsfond.

Kommunedirektøren er svært fornøyd med at regnskapsresultatet blir bedre enn prognosene. Det er en helt annen økonomisk situasjon enn tidlig i høst, da det var en reell risiko for at kombinasjonen av underliggende merforbruk og virkning av mulige pandemiutbrudd i verste fall kunne tømme kommunens reserver i løpet av ett år. Regnskapsresultatet for 2020 gir et midlertidig pusterom og en robusthet som nå gjør det mulig å følge den planlagte kursen i økonomiplanen. De faktorer som har muliggjort balanse i regnskapet og veksten i frie fond er av midlertidig karakter og tett knyttet til virkninger av pandemi. Kommunen legger til grunn at rammevilkårene for kommunens økonomi gradvis normaliseres og at midlertidig lavere lønnsvekst og renter gradvis erstattes med mer forutsigbare rammevilkår i kommende år.

Det betyr samtidig at de grunnleggende utfordringene med et for høyt driftsnivå og et stort endringsbehov for å møte endringer i befolkning og tjenester, er de samme som tidligere og helt uavhengig av regnskapsresultatet for 2020. Regnskapsresultatet endrer ikke på det faktum at flere av tjenestene i kommunen fortsatt har et forbruk som ligger langt over budsjett. Det er nødvendig at tjenestene over tid driftes innenfor de inntektsrammer og rammevilkår som kommunen har i et gjennomsnittså.

Vurdering:

Teksten under vurdering er hentet fra kapitlet sammendrag analyser av regnskap og økonomi i årsberetningen.

Regnskapsanalyse året 2020 :

Analysene gir ingen indikasjoner på at de grunnleggende driftsutfordringene er løst, men bekrefter at utviklingen har blitt bedre. Særlig gjelder det for helsetjenestene og skole de siste månedene av året. Den største utfordringen er derfor ikke økonomien ved utgangen av 2020. Den store økonomiske utfordringen er hva økt gjeld i 2019 og 2020 og planlagte investeringer kan gjøre med driftsbalansen fremover.

Netto driftsresultatet for 2020 er påvirket av midlertidige inntekter knyttet til pandemi og utbytte fra NTE. Dette er midler som det er bindinger på og som ikke fritt kan brukes til å møte ordinære driftsutfordringer. KS analysene gir også signaler om at en del av ekstraintektene i 2020 må ses i sammenheng med utgifter som kommer nå utover i 2021. Det er derfor grunn til å påpeke at også tallene for Verdal kommune nok er noe oppblåste. Tallene kan gi et noe bedre bilde av situasjonen enn det er grunnlag for når en ser litt lenger fram i tid.

En "varslet overraskelse" har vært at pandemiutfordringene ikke har slått ut i økte ytelser til livsopphold (økonomisk sosialhjelp). Her har tidligere kriser i næringslivet, som konjunktursvikten i oljenæringen vist at det kan gå opp til 2 år før de som mister arbeid har brukt opp alle andre muligheter og til slutt kommer inn på økonomisk sosialhjelp. Vi kan derfor ikke utelukke at det kommer utgifter etterhvert. Samtidig gir både tall for sysselsetting og næringsstrukturen i kommunen et visst håp om at effekten ikke nødvendigvis blir så stor som i en del andre kommuner. Dette gjenstår å se.

Det er ingen grunn til å svartmale økonomien ved inngangen til 2021, men nøktern analyse viser at det mest sannsynlig blir strammere fremover. Da er det godt at kommunen har noe mer penger i verktøykassen i form av et større disposisjonsfond.

Utfordringene med stort endringsbehov og store årlige merforbruk

Regnskapene 2019 og 2020 er i stor grad preget av å være de to første årene i en periode med planmessig reduksjon i driftsrammene for tjenestene. Reduksjonen gjøres for å tilpasse kommunens drift til endringer i befolkningssammensetning, nye og endrede tjenestebehov, utflating av kommunale inntekter og behovet for fornyelse i kommunal bygningsmasse.

Det er ikke gitt at nedskalerte driftsbudsjett må føre til svakere tjenester. Kostratallene for landets kommuner viser at det er store variasjoner i driftsutgifter mellom kommuner. Altså er kostnadene i stor grad selvvalgte og/eller konsekvenser av valgt struktur, tradisjoner og historikk. Nasjonale analyser, kommunebarometer, kommunenes egne kostraanalyser mv, viser stort sett at det er liten samvariasjon mellom bevilgningsnivå og

opplevd kvalitet på tjenestene. Til en viss grad har innføring av normer i skole og barnehage ført til at forskjellen mellom kommuner har krympet noe. Med det er uansett ikke slik at tjenestene koster noenlunde det samme uansett kommune.

Det blir for enkelt å si at Verdal kommune finansierer kommende investeringer med å svekke tjenestene. På den annen side er det nok ikke slik at kommunen smertefritt kan nedskalere bevilgningene til drift år etter år fremover. Det vil kreve endringer som utfordrer det eksisterende og som vil være vanskelige både for politikk og administrasjon.

Budsjettavvikene i regnskapet kan gi en indikasjon på at det allerede etter to år med innstramming viser seg at nedskaleringstakten er krevende. Regnskapene viser flere varianter av denne floken. En variant er at innstrammingen skjer, men i et lavere tempo enn det som er forutsatt i budsjett og økonomiplan. Har så kommunen et reelt valg når det gjelder nedskalering av driftsbudsjettene? Det er på dette spørsmålet at floken strammer seg. For kommunen kan i liten grad påvirke eget inntektsnivå samtidig som demografisk utvikling også i stor grad ligger utenfor kommunens kontroll.

Hvis endringsprosessene ikke lykkes, kan store merforbruk bli en årviss problemstilling. Da gjerne i kombinasjon med at det ikke kommer noen synlig nedskalering av kostnadsdriverne. En mindre alvorlig variant av det samme er at det kommer en mindre nedskalering, men at det går for sent til å hente ut de besparelser som er nødvendig for å holde budsjettet. En tredje variant er at nedskalering av en kostnadsdriver som feks faste ansatte, slår ut i økt vikarinneleie, økt konsulentbruk eller økt sykefravær.

Dette er ikke enkle problemstillinger og økonomiske analyser vil bare gi noen av de nødvendige svarene. Om merforbruk skyldes svikt i vilje til å gjennomføre upopulære endringer, for stor forsiktighet i forhold til å prøve nye løsninger, for liten gjennomføringsevne osv eller om det skyldes at budsjettet er satt urealistisk lavt, er ikke alltid så lett å avgjøre. Budsjettavvikene må derfor ses i sammenheng med andre forhold. Ikke minst kan kostratall gi en indikasjon hva som er normale drifts- og bevilgningsnivå og hvor lavt driftsnivået kan settes før det etter alle målestokker må betraktes som unormalt lavt.

Avslutningsvis er det viktig å nevne at endringstempo også vil være avhengig av hvor driftsnivået ligger i utgangspunktet og hvilket handlingsrom som gis for endringer. Merforbruk i en tjeneste med høyt forbruk er noe annet enn merforbruk i et område som allerede har lavt forbruk. Budsjettavvik i form av merforbruk er derfor ikke direkte sammenlignbare på tvers av tjenester. Men det finnes et unntak. Økonomisk sett er de like skadelige for kommunens totale økonomi.

Økonomiplan 2019-2022 var klar på at endringen var for stor til at tilpasning kunne skje med tradisjonell sparing. Den varige løsningen er å utvikle arbeidsflyt, organisasjon og infrastruktur, slik at gode tjenester kan leveres med et lavere forbruk av årsverk. Utviklingsarbeid betyr krevende prosesser som binder arbeidskraft og ressurser. Utvikling av fremtidens tjenester må skje parallelt med at kommunen leverer tjenester som både er innenfor lovkrav og står seg godt i konkurranse med det andre kommuner presterer. Dette utfordrer naturligvis virksomhetene endringsevne og i noen tilfeller kan

manglede tempo i endringsarbeidet medføre uønskede avvik i tjenestene. Det betyr at det er viktig at avvik blir meldt og at avvikene lukkes raskt.

Det er ingen tvil om at er behov for både gode prosesser og gode kunnskapsgrunnlag i årene som kommer.



Møteplan administrasjonsutvalget 2021

Saksbehandler: Torgeir Skevik E-post: torgeir.skevik@verdal.kommune.no Tlf.: 932 29 912	Arkivref: 2021/355 - /
--	----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Administrasjonsutvalg	20.05.2021	6/21

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Møteplan vedtas slik som foreslått i saken.
2. Utvalget skal primært drøfte overordnede arbeidsgiverpolitiske saker, saker på likestilling og behandle ulike reglement.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Dette er sakset fra delegeringsreglementet:

«I henhold til kommunelovens § 5-11 er administrasjonsutvalget kommunens partssammensatte utvalg og har den myndighet som følger av dette. I medhold av Kommunelovens § 5-7 og § 5-11 delegerer kommunestyret til administrasjonsutvalget å fatte vedtak i følgende saker:

- Myndighet til å vedta reglement som gjelder tilsettings- og arbeidsvilkår til arbeidstakerne.
 - Administrasjonsutvalget er kommunens likestillingsutvalg.
- Myndighet for øvrig kan videredelegeres til rådmannen.»

Det ble videre fattet følgende vedtak i kommunestyret i sak 35/2020, under interpellasjonen om heltid.

Oversendelsesforslag til formannskapet:

«Det legges til rette for en oppstart/kick-off for kommunestyret med for eksempel foredrag og gruppearbeid tidlig i 2021. ***I tillegg til månedlige møter i administrasjonsutvalget***, gjennomføres statusoppdatering og diskusjon om heltidskultur i møtene til utvalg mennesker og livskvalitet. For å sikre en felles forståelse, forankring og involvering kreves en systematisk tilnærming og god struktur. Det lages derfor en plan for 2021 med oversikt over møtepunkt, frekvens og innhold/tematikk utover året»

Vurdering:

Kommunestyret har her vedtatt at det gjennomføres månedlige møter i administrasjonsutvalget.

Administrasjonsutvalget gjennomfører sine møter før formannskapet starter sine møter, og kommunedirektøren foreslår følgende datoer:

11. februar
18. mars
15. april
20. mai
17. juni
19. august
23. september
21. oktober
18. november
2. desember

Dersom det ikke er saker til enkelte av disse møtene så faller møtet bort.

Det som imidlertid er viktig også i denne saken, er at organet må sørge for at kommunedirektøren sin utvidete myndighet på arbeidsgiverområdet, som kom med ny kommunelov, ikke begrenses.

Den nye rollen til kommunedirektøren vil utøves slik at det meste av saker som kommer til behandling i administrasjonsutvalget vil bli mer av typen saker som det blir drøftet rundt, og der kommunedirektøren må få spille en mer aktiv og tydelig rolle i slike drøftinger enn det som har vært tilfelle i tidligere valgperioder og tidligere kommunelov.

PS 7/21 Orienteringer